

دو مجله تخصصی قرآن و علم، شماره ۴، سال سوم، بهار و تابستان ۱۳۸۸ ش، ص ۱۸۷-۲۰۷.

موضوعات و بایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم

گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی علیه السلام

تنظیم حسن رضا رضایی

کارشناسی ارشد تفسیر و علوم قرآن

چکیده

نوشتار حاضر به بایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم می‌پردازد و به صورت موضوعی ماسد: کلیات، مدیریت در قرآن، مسایل اجتماعی، تربیتی، بهداشت روان، روان‌شناسی، پزشکی، حقوق، اقتصاد، هنر، فیزیک، کیهان‌شناسی، قرآن و طبیعت و... ذکر شده است امید است محققان و پژوهشگران برای نوشتن پایان‌نامه و کتاب از موضوعات ذیل استفاده نمایند تا شاهد شکوفایی پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم باشیم.

عمده این موضوعات توسط اعضای گروه قرآن و علم، مرکز تحقیقات قرآن

کریم المهدی علیه السلام پیشهاد گردیده است.

واژه‌های اصلی: پژوهش، موضوعات، قرآن، علوم.

مقدمه:

اهمیت مباحث میان‌رشته‌ای در زمینه قرآن و علوم، مستلزم آن است که پژوهش‌های وسیع و عمیق در این زمینه سامان یابد، یکی از عرصه‌های این پژوهش‌ها، تألیف پایان‌نامه‌های ارشد و رساله‌های دکتری است که نخستین شرط آن موضوع‌یابی است. در این نوشتار تلاش شد تا موضوعات متنوعی در زمینه قرآن و علوم طبیعی و انسانی ارائه گردد.

امید است که این مجموعه زمینه‌ساز تولید علم در مباحث میان‌رشته‌ای قرآن و علوم گردد.

کلیات

۱. بررسی رابطه علم با قرآن	۱۴. بررسی رویکرد ادیبی به تفسیر قرآن
۲. قلمرو قرآن و علم	۱۵. بررسی رویکرد فقهی به تفسیر قرآن
۳. بررسی روش تفسیر علمی قرآن	۱۶. بررسی رویکرد فلسفی به تفسیر قرآن
۴. بررسی روش‌شناسانه تفسیر تطبیقی قرآن و علم	۱۷. بررسی رویکرد کلامی به تفسیر قرآن
۵. بررسی روش‌شناسانه تفسیر میان‌رشته‌ای قرآن و علم	۱۸. بررسی زبان قرآن
۶. آسیب‌شناسی تفسیر علمی	۱۹. روش‌شناسی و مبانی تفسیر نشانه‌شناختی قرآن
۷. آسیب‌شناسی تفسیر فلسفی	۲۰. روش‌شناسی و مبانی تفسیر روان‌شناختی قرآن
۸. آسیب‌شناسی تفسیر کلاسی	۲۱. بررسی دیدگاه‌ها در مورد هرموتیک و تأثیر آن در تفسیر قرآن
۹. اعجاز علمی قرآن در روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲۲. تأثیر قرآن بر فرهنگ و تمدن بشر
۱۰. بررسی تفسیر علمی در احادیث پیامبر و اهل‌بیت علیهم‌السلام	۲۳. توجه قرآن به علم و تأثیر آن در پیشرفت مسلمین
۱۱. بررسی گرایش تفسیر اجتماعی علامه فصل‌الله در تفسیر من‌وحی القرآن	۲۴. جامعیت قرآن و پیچیدگی پاسخگویی آن به نیازهای روز
۱۲. بررسی رویکرد اجتماعی به تفسیر قرآن	
۱۳. بررسی رویکرد اخلاقی به تفسیر قرآن	

موضوعات وابسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم، الهادی پتنگی □ ۱۳۸۸

۴۳. بررسی اعجاز علمی در احادیث نبوی
 ۴۴. رابطه حدیث و علم
 ۴۵. اعجاز علمی در احادیث امام علی علیه السلام
 ۴۶. اعجاز علمی در احادیث امام باقر علیه السلام
 ۴۷. محار علمی در احادیث امام صادق علیه السلام
 ۴۸. فسان شمس از منظر قرآن و مکاتب معاصر
 ۴۹. بررسی اصول و ظهور تمدن‌ها در قرآن
 ۵۰. گرایش تفسیر سیاسی و اجتماعی قرآن از منظر امام خمینی علیه السلام
 ۵۱. قرآن و تاریخ
 ۵۲. قرآن و سکولاریزم
 ۵۳. قرآن و علوم عقلی
 ۵۴. قرآن و فرهنگ زمانه
 ۵۵. قرآن و فیمینیسیم
 ۵۶. قرآن و تیارهای زمان
 ۵۷. قرآن و هرمنوتیک
 ۵۸. حدیث و تاریخ
 ۵۹. فرهنگ گفتگو در قرآن
 ۶۰. شیوه پرسش و پاسخ در قرآن
 ۶۱. مبانی و روش‌شناسی تفسیر اجتماعی
 ۶۲. مبانی و روش‌شناسی تفسیر ادبی
 ۶۳. مبانی و روش‌شناسی تفسیر تاریخی
 ۶۴. مبانی و روش‌شناسی تفسیر سیاسی
 ۶۵. مبانی و روش‌شناسی تفسیر عرفانی
 ۶۶. مبانی و روش‌شناسی تفسیر فقهی
 ۶۷. مبانی و روش‌شناسی تفسیر فلسفی
 ۶۸. مبانی و روش‌شناسی تفسیر کلامی
 ۶۹. مبانی و روش‌شناسی تفسیر طقوسی
 ۷۰. مبانی و روش‌شناسی تفسیر سرمید احمد جان
 ۷۱. بررسی تفسیرهای علمی در تفسیر نمونه
 ۷۲. بررسی تفسیرهای علمی علامه معرفت
 ۷۳. بررسی تفسیرهای علمی علامه طباطبایی
 ۷۴. بررسی تفسیرهای علمی فی تلال القرآن
 ۷۵. نقش ائمه در علوم و تمدن اسلامی
 ۷۶. نقش نشانه‌شناسی در تفسیر قرآن
 ۷۷. نهاد انگاری و واقع‌نمایی در قرآن
 ۷۸. همزیستی مسالمت‌آمیز ادیان و مذاهب از دیدگاه قرآن و روایات

بهداشت روان و قرآن

۶۱. بهداشت روانی از دیدگاه قرآن و حدیث
 ۶۲. تأثیر حجاب در بهداشت روانی
 ۶۳. تأثیر نماز در بهداشت روانی
 ۶۴. تأثیر ذکر خیر در بهداشت روانی
 ۶۵. تأثیر توکل در بهداشت روانی
 ۶۶. نقش اعتقادات در بهداشت روانی

موسس و مدیرعامل: پایتخته‌های پژوهش در حوزه بیان‌پنداری قرآن و علوم
 گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی نجفیه □ ۱۹۰

۶۷. شش صله و رحم در بهداشت روانی

۶۸. قرآن و روان‌شناسی

۶۹. مسجده در قرآن و حدیث و پیامدهای روان‌شناختی و جامعه‌شناختی آن

۷۰. حدیث و روان‌شناسی

۷۱. حدیث و بهداشت روانی

قرآن و فیزیک

۷۲. مبانی و روش‌شناسی و آسیب‌شناسی تفسیر آیات فیزیکی قرآن

۷۳. فیزیک از نگاه قرآن

۷۴. مفسره فیزیک در قرآن

۷۵. رابطه قرآن و فیزیک

۷۶. رعد و برق

۷۷. تقدیر و اندرهرنی

۷۸. رنگ‌ها در قرآن

۷۹. صداها در قرآن

قرآن و مدیریت

۸۰. مدیریت جامع‌انسانی از منظر قرآن

۸۱. رفتار سازمانی از منظر قرآن

۸۲. فرهنگ سازمانی از منظر قرآن

۸۳. وظایف و اصول مدیریت از منظر قرآن

۸۴. حدیث و مدیریت

قرآن و تربیت

۸۵. مبانی خاص تربیت در قرآن

۸۶. رابطه اخلاق و تربیت

۸۷. اهداف تربیت در قرآن

۸۸. تربیت عاطفی در قرآن

۸۹. تربیت جسمی در قرآن

۹۰. تربیت عقلی در قرآن

۹۱. تربیت علمی در قرآن

۹۲. تربیت عقیدتی در قرآن

۹۳. تربیت اخلاقی در قرآن

۹۴. تربیت عبادی در قرآن

۹۵. تربیت خانواده‌گی در قرآن
 ۹۶. تربیت اقتصادی در قرآن
 ۹۷. تربیت سیاسی در قرآن
 ۹۸. تربیت مدیریتی در قرآن
 ۹۹. تربیت فرهنگی و اجتماعی در قرآن
 ۱۰۰. تربیت جسمی در قرآن
 ۱۰۱. مراحل تربیت در حیات انسان در قرآن
 ۱۰۲. اصول کلی تربیت در قرآن (اصل احتیاط و آزادی - اصل تدریج - اصل اعتدال و ...)
 ۱۰۳. روش‌شناسی تربیت قرآنی
 ۱۰۴. روش تربیتی انذار
 ۱۰۵. روش تربیتی تشبیه
 ۱۰۶. روش تربیتی تمییز (فهر- تکوین و ...)
 ۱۰۷. روش تربیتی تشویق و تحریض
 ۱۰۸. روش تربیتی موعظه و نصیحت
 ۱۰۹. روش تربیتی پرسش‌گری
 ۱۱۰. روش تربیتی عبرت‌دهی
 ۱۱۱. روش تربیتی تذکر
 ۱۱۲. روش تربیتی لاگودمی
 ۱۱۳. روش‌های غیر مستقیم (مشاوره و ...)
 تربیت در قرآن
 ۱۱۴. روش تربیتی مقایسه
 ۱۱۵. حکمت و مرام
 ۱۱۶. روش تربیتی جدال
 ۱۱۷. روش تربیتی تکرار و تلفیق
 ۱۱۸. روش تربیتی ایصال و تمهیل

۱۱۹. روش تربیتی عادی سازی
 ۱۲۰. روش تربیتی تشبیه و تمثیل
 ۱۲۱. روش تربیتی اعطای بیش (نویزیه شاحسی مثل بیان حکمت کارها و ...)
 ۱۲۲. روش تربیتی امتنان الهی
 ۱۲۳. روش تربیتی امتحان و پلایه
 ۱۲۴. روش تربیتی قصه‌گویی
 ۱۲۵. عوامل اجرایی تربیت در قرآن
 ۱۲۶. عوامل زمینه‌ای تربیت در قرآن
 ۱۲۷. عوامل فاعلی تربیت در قرآن
 ۱۲۸. موانع تربیت
 ۱۲۹. الگوهای تربیتی قرآن (زمان و مردان نمونه)
 ۱۳۰. اصول تربیت از دیدگاه قرآن
 ۱۳۱. بررسی اهداف تربیت از منظر قرآن
 ۱۳۲. بررسی روش‌های تربیتی از منظر قرآن
 ۱۳۳. روش تربیتی پیامبر ﷺ از دیدگاه قرآن و سنت
 ۱۳۴. روش‌های تربیتی اهل بیت علیهم‌السلام
 ۱۳۵. روش و اهداف قصه در قرآن
 ۱۳۶. شیوه‌های تبلیغی در قرآن و علم ارتباطات
 ۱۳۷. حدیث و علوم تربیتی

قرآن و پزشکی

۱۳۸. اصول کلی پزشکی در قرآن
۱۳۹. تاریخ علوم پزشکی و تأثیر قرآن بر رشد آن
۱۴۰. شعاع بودن قرآن
۱۴۱. اخلاق پزشکی (پزشکی معیوب، اهداف پزشکی) از منظر قرآن و حدیث
۱۴۲. دستگاه ادرازی - تناسلی در قرآن
۱۴۳. جبین شناسی در قرآن
۱۴۴. دستگاه‌های دیگر بدن (آناتومی و قیبولوژی)
۱۴۵. حواس ویژه در قرآن
۱۴۶. تغذیه در قرآن
۱۴۷. بهداشت جسمی (وضو و غسل و طهارت و تعاقب)
۱۴۸. بهداشت روانی در قرآن
۱۴۹. بهداشت جسمی (انحرافات جسمی، زنا)
۱۵۰. درمان در قرآن
۱۵۱. بیماریها در قرآن (برص - عقیم ...)
۱۵۲. وراثت و ژنتیک در قرآن و حدیث
۱۵۳. شیر مادر و دوران شیردهی در قرآن و حدیث
۱۵۴. دیح اسلامی از منظر قرآن و علم
۱۵۵. روزه از منظر قرآن و علم
۱۵۶. آفرینش انسان از منظر قرآن و نظریه داروین
۱۵۷. قرآن و علوم پزشکی
۱۵۸. حدیث و طب
۱۵۹. حدیث و تغذیه
۱۶۰. حدیث و تربیت بدنی
۱۶۱. بررسی احادیث طسی لعل بیت علیکم
۱۶۲. بررسی ماهیت مرگ و حیات از منظر قرآن و علم
۱۶۳. خوردنی‌ها از منظر قرآن و علم

۱۶۴. آشامیدن‌ها از منظر قرآن و علم

قرآن و کیهان شناسی

۱۶۵. آغاز آفرینش (دوره‌ها و ...) در قرآن و علم

۱۶۶. اتمام آفرینش در قرآن و علم

۱۶۷. گستره و گسترش جهان در قرآن و علم

۱۶۸. منظومه شمسی و کهکشان‌ها در قرآن و علم

۱۶۹. آسمان و آسمان‌های مسکانه در قرآن و علم

۱۷۰. خورشید در قرآن و علم

۱۷۱. زمین در قرآن و علم

۱۷۲. ماه (لاله، شهرز و بروج) در قرآن و علم

۱۷۳. نیروی جاذبه در قرآن و علم

۱۷۴. جهت‌شناسی

۱۷۵. تقویم طبیعی و زمان عبادت در قرآن و علم

۱۷۶. موجودات زنده در آسمان در قرآن و علم

۱۷۷. شهاب در قرآن و علم

۱۷۸. رصد در قرآن و علم

۱۷۹. شب و روز در قرآن و علم

۱۸۰. زمان (زمان‌سندی، سه، هام و...) در قرآن و علم

۱۸۱. بروج در قرآن و علم

۱۸۲. قرآن و کیهان شناسی

۱۸۳. بررسی احادیث کیهان‌شناسی اهل بیت علیهم‌السلام

قرآن و هنر

۱۸۴. فلسفه هنر (اصول و مبانی هنر، مفهوم زیبایی در قرآن)

۱۸۵. نما در قرآن

۱۸۶. موسیقی قرآن

۱۸۷. صورت‌گری (نقاشی) در قرآن و حدیث

۱۸۸. محسنه‌سازی (با لحاظ تأثیر قرآن بر هنر)

۱۸۹. صنایع دستی در قرآن و حدیث

۱۹۰. روایتگری و قصه برداری قرآن

۱۹۱. بلاغت و بدیع در قرآن

۱۹۲. نثر قرآنی

۱۹۳. هنر قرآن در چپش آیات

۱۹۴. تلسب و سازگاری قرآن (هارمونی)

۱۹۵. تخیل در قرآن

۱۹۶. سخطی قرآن

۱۹۷. تذهیب قرآن

۱۹۸. معماری در قرآن

۱۹۹. صحوری در قرآن

۲۰۰. قرآن و شعر

۲۰۱. تأثیر قرآن بر شعر فارسی

۲۰۲. سینما (فیلم‌های قرآنی - ایده‌های قرآنی در فیلم‌ها)

۲۰۳. طر در قرآن و حدیث

۲۰۴. تأثیرپذیری هنرمندان مسلمان از قرآن

۲۰۵. تأثیرپذیری سرودها و موسیقی‌های مسلمانان از قرآن

۲۰۶. تأثیرپذیری هنرهای جدید از قرآن (گرافیک، طراحی و ...)

۲۰۷. نمایش در قرآن (هلستان داود - کلاغ قابیل - مرغان لبراهیم و ...)

۲۰۸. شهرسازی از منظر قرآن و علم

۲۰۹. قرآن و تمدن‌سازی

۲۱۰. قرآن و فرهنگ‌سازی

قرآن و طبیعت

۲۱۱. خدا و طبیعت (مخلوق بودن، مایه بودن، نعمت بودن طبیعت) از منظر قرآن

۲۱۲. انسان و طبیعت (حلقی طبیعت برای انسان، نگاه خدا محورانه به طبیعت، خلافت انسان و

صفت انسان مرتبط با طبیعت) تأثیر طبیعت بر انسان از منظر قرآن

۲۱۳. ویژگی‌های طبیعت (عظام احسن، علم و...) از منظر قرآن
۲۱۴. طبیعت و شناخت (تفکر در طبیعت، طبیعت منبع شجاعت طبیعت نشانه حدالشناسی و معادشناسی) از منظر قرآن
۲۱۵. آغاز تا انجام حیات (پیدایش حیات، احل داشتن، نظریه تکامل) از منظر قرآن
۲۱۶. افساد در طبیعت (فساد فی الارض) از منظر قرآن
۲۱۷. تعلیم از طبیعت از منظر قرآن و حدیث و علم
۲۱۸. شکار از منظر قرآن و حدیث
۲۱۹. وظایف انسان در مورد طبیعت (عمران، شکر و...) از منظر قرآن و حدیث
۲۲۰. وظایف انسان در مورد حیوانات از منظر قرآن و حدیث
۲۲۱. آسیب‌شناسی بهره‌گیری از طبیعت (اسراف، تذریر، ظلم و...) از منظر قرآن و حدیث
۲۲۲. درختان و موته‌ها، گلها و سبزی‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۳. مراتع از منظر قرآن و علم
۲۲۴. جنگل‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۵. گیاهان شامس (انجیر، نخل و صبر، زیتون و انار...) از منظر قرآن و علم
۲۲۶. سبزی‌ها از منظر قرآن و علم
۲۲۷. زوجیت گیاهان از منظر قرآن و علم
۲۲۸. تقاح گیاهان از منظر قرآن و علم
۲۲۹. دانه‌ها از منظر قرآن و علم
۲۳۰. پرندگان (طیور و...) از منظر قرآن و علم
۲۳۱. حشرات (ربور، عسل، مورچه و...) از منظر قرآن و علم
۲۳۲. آبریان از منظر قرآن و علم
۲۳۳. پرندگان از منظر قرآن و علم
۲۳۴. حوزندگان از منظر قرآن و علم
۲۳۵. کوه‌ها از منظر قرآن و علم
۲۳۶. دره‌ها از منظر قرآن و علم
۲۳۷. زراعت از منظر قرآن و علم
۲۳۸. باغ‌ها از منظر قرآن و علم

۲۳۹. میوه‌ها از منظر قرآن و علم
 ۲۴۰. گل‌ها از منظر قرآن و علم
 ۲۴۱. آب از منظر قرآن و علم
 ۲۴۲. باران (و مرف و نگرگ و بیح) از منظر قرآن و علم
 ۲۴۳. رودها از منظر قرآن و علم
 ۲۴۴. چشمه‌ها و چاه‌ها از منظر قرآن و علم
 ۲۴۵. دریاها و اقیانوس‌ها از منظر قرآن و علم
 ۲۴۶. آب‌های زیرزمینی از منظر قرآن و علم
 ۲۴۷. سیل از منظر قرآن و علم
 ۲۴۸. تبارش مصنوعی آب (سد) از منظر قرآن و علم
 ۲۴۹. امیر از منظر قرآن و علم
 ۲۵۰. ماد از منظر قرآن و علم
 ۲۵۱. لقاح ایرها از منظر قرآن و علم
 ۲۵۲. اتمسفر (جو و آسمان اطراف زمین) از منظر قرآن و علم
 ۲۵۳. آب و هوا (گرما و سرما، ...) از منظر قرآن و علم
 ۲۵۴. وعد و یرق از منظر قرآن و علم
 ۲۵۵. معادن (آهن و ...) از منظر قرآن و علم
 ۲۵۶. آتش از منظر قرآن و علم
 ۲۵۷. کره زمین (از جهت زیست محیطی) از منظر قرآن و علم
 ۲۵۸. خاک و سنگ از منظر قرآن و علم
 ۲۵۹. بیابان (بیابان‌نمایی و بیابان‌زدایی) از منظر قرآن و علم
 ۲۶۰. شهر آرمتی قرآن (آیات سبأ) از منظر قرآن و علم
 ۲۶۱. محیط زیست از منظر قرآن و حدیث و علم
 ۲۶۲. حدیث و محیط زیست
 ۲۶۳. بررسی احادیث طبیعی شاحنی اهل بیت علیهم‌السلام
- قرآن و فرا‌روانشناسی**
۲۶۴. شعبده و چشم‌بندی از منظر قرآن، حدیث و علم

۲۶۵. روح از منظر قرآن و علم
 ۲۶۶. کلمات از منظر قرآن و علم
 ۲۶۷. تجسیم از منظر قرآن و علم
 ۲۶۸. پیشگویی و غیب‌گویی از منظر قرآن و علم
 ۲۶۹. دور آگاهی (تله پاتی - اجدد ریج یوسف) از منظر قرآن و علم
 ۲۷۰. دعا از منظر قرآن و علم
 ۲۷۱. رؤیا از منظر قرآن و علم
 ۲۷۲. تفسیر خواب (در قرآن - با شواهد قرآنی - اعتبار آن)
 ۲۷۳. الهام از منظر قرآن و علم
 ۲۷۴. سخن گفتن حیوانات از منظر قرآن و علم
 ۲۷۵. احصاء ارواح از منظر قرآن و علم
 ۲۷۶. زیباشناسی در قرآن و حدیث و علم
 ۲۷۷. تحسین اعمال از منظر قرآن و علم
 ۲۷۸. جن از منظر قرآن و علم
 ۲۷۹. سحر از منظر قرآن و علم
 ۲۸۰. چشم زخم از منظر قرآن و علم
 ۲۸۱. روح از منظر قرآن و علم

قرآن و اقتصاد

۲۸۲. جرایم اقتصادی از ۲۹۰. ربا
 دیدگاه قرآن و اقتصاد ۲۹۱. رزق
 ۲۸۳. رابطه قرآن و اقتصاد ۲۹۲. زکات
 ۲۸۴. رابطه حدیث و اقتصاد ۲۹۳. زهد و فطانت
 ۲۸۵. لوث ۲۹۴. صدقه
 ۲۸۶. اسراف و تبذیر ۲۹۵. عدالت اقتصادی
 ۲۸۷. امانت ۲۹۶. عقود اقتصادی
 ۲۸۸. اتقان ۲۹۷. فقر و غنی
 ۲۸۹. حسن ۲۹۸. کار

۲۹۹. کثر	۳۰۸. تحلیل های اقتصادی در قرآن (علم اقتصاد ...)
۳۰۰. مال و ثروت	۳۰۹. توزیع (قبل و بعد از تولید و توزیع مجدد)
۳۰۱. مالکیت	۳۱۰. توسعه
۳۰۲. مفاسد اقتصادی	۳۱۱. تولید (سرمایه گذاری و اشتغال)
۳۰۳. وصیت	۳۱۲. قرآن و اقتصاد (کلیات، جایگاه، روش و درآمدی بر)
۳۰۴. اخلاق اقتصادی و اقتصاد در قرآن	
معایم غرضی و تأثیر آن در	۳۱۳. محیط زیست
اقتصاد	۳۱۴. مصرف
۳۰۵. انسان شناسی و اقتصاد	۳۱۵. نظام انگیزشی (انگیزه تولید، توزیع و مصرف و ...)
۳۰۶. اهداف اقتصاد در قرآن	۳۱۶. هستی شناسی و اقتصاد
۳۰۷. تجارت	

قرآن و تاریخ

۳۱۷. کلیات تاریخ و قرآن	۳۲۷. بنی اسرائیل (اصحاب البیت و ...)
۳۱۸. آدم (حوا، ماییل، قایل)	۳۲۸. آل عمران (عمران و همسر عمران)
۳۱۹. نوح (همسر نوح، فرزند نوح، قوم نوح، سیلاب و کشتی نوح)	۳۲۹. هارون (آل هارون، اُخت هارون)
۳۲۰. ابراهیم (ساره، هاجر، ابراهیم، آزر، نمرود)	۳۳۰. فرعون (آل فرعون، قوم فرعون، همسر فرعون، بدن فرعون: ملامت) -
۳۳۱. اسماعیل	۳۳۱. شعیب (دختران شعیب، اصحاب مدین، اصحاب الایکه)
۳۳۲. اسحاق	۳۳۲. عیسی (حواریون، رسولان (اصحاب القریه، عروج و ...)
۳۳۳. یعقوب	۳۳۳. مریم (الیه بودن و ...)
۳۳۴. یوسف (برادران یوسف، عزیز، زلیخا (امراة عزیز)، زینببیاں همراه)	۳۳۴. زکریا (همسر زکریا)
۳۳۵. لوط (همسر لوط، دختران لوط، قوم لوط، مونتکات)	۳۳۵. یحیی
۳۳۶. موسی (مادر موسی، همسر موسی، معلم موسی (نصره، فتن، اُخت موسی)	۳۳۶. ادریس
	۳۳۷. الیاس
	۳۳۸. الیسع

موضوعات و پایه های پژوهش در حوزه مبارزات قرآنی و علوم گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن گروه الهیدی دانشگاه ۱۹۸

۳۳۹. ایوب	۳۶۵. بحر احمر
۳۴۰. دولکفل	۳۶۶. مجمع البحرين
۳۴۱. صالح (قوم ثمود، ناقة، اصحاب الحجر)	۳۶۷. سبا
۳۴۲. هود (قوم عاد)	۳۶۸. وادی الایمن
۳۴۳. یونس (قوم یوس، حوت)	۳۶۹. طور
۳۴۴. هزبر	۳۷۰. طوی
۳۴۵. داود (حالت، طاووس)	۳۷۱. سبا
۳۴۶. سلیمان (بلقیس، حاروت و ماروت)	۳۷۲. قریه (انطاکیه و -)
۳۴۷. لقمان (پسر لقمان، مواظف)	۳۷۳. کعب
۳۴۸. ذوالقرنین (یا جوح و مأجوح)	۳۷۴. روم
۳۴۹. قوم تبع	۳۷۵. کره جودی
۳۵۰. اصحاب الرس	۳۷۶. جاهلیت (اولی و ثانیه)
۳۵۱. اصحاب کعبه و رقیم	۳۷۷. بعثت (اشاره به شبیهه ورقه بن نوفل)
۳۵۲. اسباط	۳۷۸. دعوت پیامبر (سیر تطور، شیوهها، ...)
۳۵۳. اصحاب الاخدود	۳۷۹. همسران پیامبر ﷺ (عایشه، حدیث امک، ...)
۳۵۴. اصحاب لیل	اهیات المؤمنین و ...
۳۵۵. محروس (اشاره به زوتشت)	۳۸۰. تابعین
۳۵۶. صابین	۳۸۱. زید (شبهه ازدواج زینب)
۳۵۷. بابل	۳۸۲. مشرکان
۳۵۸. مدین	۳۸۳. منافقان
۳۵۹. احقاف	۳۸۴. اهل کتاب (خلاصه)
۳۶۰. حجر	۳۸۵. یهود
۳۶۱. بین السدین	۳۸۶. مسیحیت
۳۶۲. ارم	۳۸۷. لرص مقدس
۳۶۳. مصر	۳۸۸. حبیب نهار (مؤمن آل یاسین)
۳۶۴. نیل (ب. ساحل)	۳۸۹. اصحاب
	۳۹۰. ابولهب (و همسر او)

۴۱۶	مسجد الانصی	۳۹۱	معراج
۴۱۷	مساجد (نبا، صرلر)	۳۹۲	هجرت
۴۱۸	مدینه (یشرب)	۳۹۳	تعبیر قبله (به مباحث تعمیری و
۴۱۹	شجره (تحت الشجره)		نقوش اشاره شود)
۴۲۰	فلسفه تاریخ	۳۹۴	حک‌های پیامبر ﷺ
۴۲۱	واژگان تاریخی (امت، قرن، یوم)	۳۹۵	پدر
۴۲۲	تعلیم در قرآن	۳۹۶	اسد
۴۲۳	محمد	۳۹۷	احزاب
۴۲۴	اشموئیل (سمرنیل)	۳۹۸	صلاح حدیبیه
۴۲۵	طالوت و جالوت	۳۹۹	فتح مکه
۴۲۶	اصحاب صده	۴۰۰	حنین
۴۲۷	اصحاب عقبه	۴۰۱	برائت (بعد سیاسی در روابط بین
۴۲۸	ترونیامبر ﷺ (تلاشهای مختلفه در ترونی		المثل بحث شود)
	پیامبر به ویژه اصحاب عقبه پرداخت شود)	۴۰۲	حج و عمره پیامبر ﷺ
۴۲۹	شق القمر	۴۰۳	خدیبر
۴۳۰	اعراب (بادیه نشین)	۴۰۴	مکه (البلد الامین، ام القری، بکه)
۴۳۱	آزور	۴۰۵	مسجد الحرام
۴۳۲	آسیه بنت مریم (همسر فرعون)	۴۰۶	مسجد فلس
۴۳۳	ملک مصر	۴۰۷	صفا و مروه
۴۳۴	هریز مصر	۴۰۸	کعبه
۴۳۵	آصف بن برخیا	۴۰۹	مقام ابراهیم
۴۳۶	آمه بنت وهب	۴۱۰	عرفات
۴۳۷	شیطان	۴۱۱	سی
۴۳۸	ابلیس	۴۱۲	مشعر الحرام
۴۳۹	ایوطاب	۴۱۳	خار ثور
۴۴۰	احبار	۴۱۴	حار حراء
۴۴۱	انزور	۴۱۵	حرم

موضوعات و باب‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم
گروه قرآن و علوم مرکز تحقیقات قرآن کریم الهادی مشهد ۲۰۰۵

۴۶۹. تاریخ گذاری در تاریخ (با توجه به زمان
 حوادث تاریخی و شبیهات جدید)
 ۴۷۰. نسر
 ۴۷۱. بنی نصیر
 ۴۷۲. الواح
 ۴۷۳. رهبانیت
 ۴۷۴. معابد (کلیسا و صومعه...)
 ۴۷۵. بذو (بحث تاریخی)
 ۴۷۶. کلمات (نقطه بحث تاریخی آن)
 ۴۷۷. نسیس
 ۴۷۸. قریش
 ۴۷۹. قریاتی
 ۴۸۰. قرآن و تاریخ
 ۴۸۱. بنی قریظ
 ۴۸۲. بنی مصطلق
 ۴۸۳. بنی قریظه
 ۴۸۴. حصر
 ۴۸۵. صاحب العار
 ۴۸۶. حذیجه بنت شریکه
 ۴۸۷. حواریون
 ۴۸۸. حنیف
 ۴۸۹. حجاج
 ۴۹۰. مؤمن آل فرعون
 ۴۹۱. زمر
 ۴۹۲. حجة الوداع
 ۴۹۳. سحر
 ۴۹۴. قارون

۴۴۲. اصنام عربی
 ۴۴۳. تمرب بعد الهجرة
 ۴۴۴. بیعت
 ۴۴۵. ثابوت بنی اسرائیل
 ۴۴۶. بیت المعمور
 ۴۴۷. بحث نسر
 ۴۴۸. عزى
 ۴۴۹. ود
 ۴۵۰. یسوت
 ۴۵۱. اساطیر
 ۴۵۲. بشارت عهدین به ظهور پیامبر ﷺ
 ۴۵۳. احمد
 ۴۵۴. انی
 ۴۵۵. سامری
 ۴۵۶. رتیون
 ۴۵۷. ذبیح الل
 ۴۵۸. مستهزئان پیامبر ﷺ
 ۴۵۹. دحیه کلیبی
 ۴۶۰. بعل
 ۴۶۱. سات
 ۴۶۲. لات
 ۴۶۳. بت
 ۴۶۴. عاروت و ماروت
 ۴۶۵. باب حطه
 ۴۶۶. مهاجران
 ۴۶۷. نصار
 ۴۶۸. لوس و حروح

۴۹۵. صحف

۴۹۶. زبور

قرآن و سیاست

۴۹۸. درآمدی بر معرفت شناسی

۴۹۹. ویژگیان سیاسی قرآن

۵۰۰. اهداف حکومت

۵۰۱. اصول و قواعد سیاست

۵۰۲. روش شناسی نظریه پردازی

۵۰۳. آزادی در قرآن

۵۰۴. عدالت و برابری در قرآن

۵۰۵. نظام سیاسی در دیدگاه قرآن

۵۰۶. مشروعیت در قرآن

۵۰۷. امر به معروف و نهی از منکر

۵۰۸. تنبیه

۵۰۹. جهاد

۵۱۰. فرهنگ سیاسی

۵۱۱. انقلاب

۵۱۲. جریان شناسی سیاسی

قرآن و فقه و حقوق

۵۲۸. احکام شرایع سابقه

۵۲۹. احکام و قواعد امرت

۵۳۰. احکام و قواعد وصیت

۵۳۱. آزادی بیان و عقیده

۵۳۲. اردواح موقت (منعه)

۵۳۳. اصول حاکم بر روابط بین الملل

۵۳۴. اصول حقوق جزا (جرائم و

۴۹۷. صلیب

۵۱۳. وحدت امت

۵۱۴. امنیت در قرآن

۵۱۵. مردم سالاری دینی

۵۱۶. ولایت و رهبری

۵۱۷. قدرت

۵۱۸. تولی و تبری

۵۱۹. احزاب

۵۲۰. مصلحت

۵۲۱. شورا

۵۲۲. بیعت

۵۲۳. روابط بین الملل

۵۲۴. مشارکت سیاسی

۵۲۵. توسعه سیاسی

۵۲۶. کلیات

۵۲۷. آیات الاحکام سیاسی

مجازات(ها)

۵۲۵. اصول دادرسی

۵۲۶. امت

۵۲۷. امر به معروف و نهی از منکر (کنترل

اجتماعی جرم)

۵۲۸. آموزه های حقوق اساسی

۵۲۹. آموزه های سیاست جهانی

موضوعات و پایسده های پژوهش در حوزه میان رشته ای قرآن و علوم
گروه قرآن و علم مرکز تحقیقات قرآن کریم المهدی قمی [۲۰۲۲]

۵۴۰. اهداف حقوق
۵۴۱. اهداف مجازات
۵۴۲. ایلاء
۵۴۳. بررسی مجازات‌های بدنی
۵۴۴. بلوغ و رشد
۵۴۵. پیشگیری از جرم
۵۴۶. تعدد زوجات
۵۴۷. تناسب جرم و مجازات (تناسب کیفر و گناه)
۵۴۸. جایگاه توبه به لحاظ فقهی - حقوقی
۵۴۹. جرائم علیه اخلاق و عفت
۵۵۰. جرائم علیه امنیت داخلی (مخاربه و...)
۵۵۱. جرائم علیه اموال و آسایش عمومی
۵۵۲. جرائم علیه سلامت عقل (شرب خمر و...)
۵۵۳. جرائم علیه شخصیت مسمی افراد (تذف توهمین و افترا)
۵۵۴. جرم پوشی (بره پوشی)
۵۵۵. جرم‌شناسی (بررسی عوامل جرم‌را)
۵۵۶. جرم و گناه (جرم حقوقی)
۵۵۷. جنگ و صلح
۵۵۸. جهاد و حقوق بین‌الملل
۵۵۹. حق تعلیم و تربیت
۵۶۰. حق دیپلماسی
۵۶۱. حقوق اقلیت‌ها
۵۶۲. حقوق زن
۵۶۳. حقوق کودک
۵۶۴. حقوق و اسلانی
۵۶۵. حقوق و تکلیف زوجین
۵۶۶. خانواده (حقوقی، اخلاقی، اجتماعی)
۵۶۷. دیه و جزییات غیر عمدی
۵۶۸. رابطه تشریع و تکوین
۵۶۹. سوگند
۵۷۰. شهادت
۵۷۱. شیوه بیان قواعد حقوقی
۵۷۲. طلاق
- ۵۷۳.ظهار
۵۷۴. عدالت حقوقی
۵۷۵. عده
۵۷۶. غنم محکومان (مجرمان)
۵۷۷. فلسفه تفاوت زن و مرد (در مسایل حقوقی)
۵۷۸. قاعده احسان
۵۷۹. قاعده اصله القروم
۵۸۰. قاعده حصر و حرج
۵۸۱. قاعده می سبیل
۵۸۲. قصاص و جزییات عمدی
۵۸۳. قصاصت پیامبران
۵۸۴. قلمرو حقوق در قرآن
۵۸۵. قواعد عمومی مسئولیت مدنی
۵۸۶. قواعد فقهی (مستنبطه)
۵۸۷. لعان

۵۹۹. مواعع نکاح	۵۸۸. مهریه
۶۰۰. واژگان فقهی - حقوقی	۵۸۹. نفقه
۶۰۱. وضعیت حقوقی اسرای جنگی	۵۹۰. نشوز، شقاق و ناری
۶۰۲. تفسیر جسمیت در قرآن	۵۹۱. ماهیت و فلسفه حق
۶۰۳. بررسی حقوق زن در قرآن و تطبیق آن با قوانین کشورهای مختلف	۵۹۲. مبانی حقوق بشر
۶۰۴. روابط بین الملل در قرآن	۵۹۳. محازات تبعید
۶۰۵. حقوق زن در قرآن و پاسخ به شبهات آنها	۵۹۴. محازات صلب
۶۰۶. حکومت لبر دیدگاه قرآن و علوم سیاسی	۵۹۵. مسئولیت کبیری
۶۰۷. حقوق کودکان در قرآن	۵۹۶. معاشرت در جرم (قاعده تعاون)
	۵۹۷. مقاصد شریعت
	۵۹۸. منابع (فته)

قرآن و معرفت شناسی

۶۰۸. واژگان معرفتی (دستگاه واژه و نسبت آنها با هم)	۶۰۹. مبانی و روش شناسی استنباط مفاهیم و مباحث معرفت شناسی از قرآن
۶۱۰. حقیقت معرفت (هستی شناسی معرفت)	۶۱۱. معرفت حقیقی
۶۱۲. برهان	۶۱۳. امکان معرفت
۶۱۴. شک گرایان (نقد)	۶۱۵. نسبی گرایی (نقد)
۶۱۶. ظن و یقین	۶۱۷. مباحث زبان شناسی در قرآن
۶۱۸. دهن، زبان و معرفت	
۶۱۹. اعجاز زیبایی قرآن	
۶۲۰. تقاسم معرفت	
۶۲۱. منابع معرفت	
۶۲۲. ابرار معرفت (حسن)	
۶۲۳. ابرار معرفت (خیال)	
۶۲۴. ابرار معرفت (عقل)	
۶۲۵. ابرار معرفت (مواد و قلب)	
۶۲۶. اعجاز و معرفت	
۶۲۷. دستگاه منطق قرآنی (صوری)	
۶۲۸. ارزشیابی دستگاههای منطقی	
۶۲۹. قرآن و محالات و تناقضات	
۶۳۰. شیوه های احتجاج استدلال و توجیه در قرآن	
۶۳۱. قیاس ها	
۶۳۲. استقراء	
۶۳۳. ردّ معالطات در قرآن (صوری و معایی)	

موضوعات وابسته های پژوهش در حوزه میان رشته ای قرآن و علوم گروه قرآن و علوم مرکز تحقیقات قرآن کریم آئیندهی بشری □ ۲۰۲

- ۶۴۲. فلسفه علم (تیین علمی، مباحثه نظریه‌های علمی، مشأ، تکون نظریه تسمیت مدل‌های علم و تفورات علمی یا ادواری بودن)
- ۶۴۳. روش علمی (استقراء و تجربه)
- ۶۴۴. داده‌های تجربی و قرآن
- ۶۴۵. قرآن و نظریه پردازي علمی
- ۶۴۶. عقل و علم (رابطه و تاثیر و...)
- ۶۴۷. ساختار و مابعد الطبیعه نظریه‌های علمی
- ۶۴۸. قنرت و معرفت
- ۶۳۴. قرآن و مباحثه صماینکی معنی
- ۶۳۵. تعریف در قرآن
- ۶۳۶. هرمنوتیک
- ۶۳۷. عوامل و مولع معرفت
- ۶۳۸. معرفت دینی و معیار آن
- ۶۳۹. آموزش سنجی و شیوه‌های آن در قرآن
- ۶۴۰. تاریخ‌سندی معرفت
- ۶۴۱. علوم‌شاحتی و هوش مصنوعی

قرآن و جامعه‌شناسی

- ۶۴۹. جامعه (اصالة المرء واصالة الجماعة، تأثیر فرد بر جامعه و بالعکس)
- ۶۵۰. قانون‌سندی جامعه (اصل قانون‌سندی و تصادفی بودن، جبر اجتماعی، سنن اجتماعی و...)
- ۶۵۱. قرآن و نظریه اجتماعی
- ۶۵۲. گروه‌شناسی (مترنس - دینی و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۳. نقش‌های و منزلت‌ها (پدري، همسری و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۴. نهادها (کلیات، تأثیر و تأثیرات - مولود غیر اوجاعی مثل: حکومت، آموزش و پرورش و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۵. نهاد دین از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۶. نهاد خانواده از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۷. سازمانها (سازمان‌های دینی مثل مسجد و غیر دینی مثل شورا و...) از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۸. فرهنگ و آسیب‌شناسی فرهنگ از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۵۹. مهاجرت‌ها و نام‌جاری‌های اجتماعی از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۶۰. امهرافات و کج رویها از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۶۱. اجتماع و جامعه‌شناسی از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
- ۶۶۲. بررسی ولژگان اجتماعی در قرآن
- ۶۶۳. ظهور و انجام تاریخ از منظر قرآن و جامعه‌شناسی

۶۶۴. جامعه مطلوب از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۵. عوامل اعتلاء و انحطاط جامعه از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۶. جامعه از منظر قرآن و جامعه‌شناسی
 ۶۶۷. آثار اجتماعی دین از نگاه قرآن
 ۶۶۸. آسیب‌شناسی تفسیر اجتماعی
 ۶۶۹. آیین زندگی در قرآن (نظام اجتماعی و جاودگی مطلوب قرآن)
 ۶۷۰. حدیث و جامعه شناسی

قرآن و کلام

۶۷۱. چینی دین
 ۶۷۲. اهداف و کارکردهای دین
 ۶۷۳. فلسفه و فلسفه دین
 ۶۷۴. منشا دین
 ۶۷۵. معرفت دین
 ۶۷۶. زبان دین
 ۶۷۷. عقل و دین
 ۶۷۸. نیاز بشر به دین
 ۶۷۹. برامین ثبات خدا
 ۶۸۰. اسما و صفات خداوند
 ۶۸۱. امکان وصف و مفهوم شناسی صفات
 ۶۸۲. توحید
 ۶۸۳. شرک
 ۶۸۴. علم الهی
 ۶۸۵. رؤیت
 ۶۸۶. اراده
 ۶۸۷. قدرت
 ۶۸۸. حکمت
۶۸۹. کلام الهی
 ۶۹۰. عدل الهی
 ۶۹۱. فضا و قدر
 ۶۹۲. بنا
 ۶۹۳. حیر و شر
 ۶۹۴. هدایت و صلاحات
 ۶۹۵. حسن و قبح ذاتی
 ۶۹۶. ایمان
 ۶۹۷. کفر
 ۶۹۸. هدف از خلقت انسان
 ۶۹۹. ویژگی‌های انسان
 ۷۰۰. تکلیف
 ۷۰۱. جبر و اختیار
 ۷۰۲. سعادت و شقاوت
 ۷۰۳. عالم در
 ۷۰۴. برزخ
 ۷۰۵. حیات و مراتب آن
 ۷۰۶. مطرت

موسوعات و پایسته‌های پژوهش در حوزه میان‌رشته‌ای قرآن و علوم
 گروه قرآن و علوم مرکز تحقیقات قرآن کریم الهیدی مشهد ۱۳۹۶

۷۰۷. معراج
۷۰۸. دین یا ادیان
۷۰۹. اسلام
۷۱۰. قرآن
۷۱۱. تورات
۷۱۲. تحویل
۷۱۳. کتب اسمعی
۷۱۴. نسخ ادیان
۷۱۵. ضرورت بعثت پیامبران
۷۱۶. نبوت عامه
۷۱۷. وحی
۷۱۸. عصمت
۷۱۹. اعجاز و کرامت
۷۲۰. نبوت خاصه
۷۲۱. خاتمیت
۷۲۲. امامت عامه
۷۲۳. امامت خاصه
۷۲۴. اهل بیت در قرآن
۷۲۵. علم لئمه علیهم السلام
۷۲۶. مهدویت
۷۲۷. توسل و تبرک
۷۲۸. رجعت
۷۲۹. معاد
۷۳۰. پراهمین اثبات معاد
۷۳۱. مرگ
۷۳۲. بهشت
۷۳۳. دوزخ
۷۳۴. خلود
۷۳۵. ضبط و تکمیر و تبدیل
۷۳۶. شفاعت
۷۳۷. عفو و عفوای
۷۳۸. قیامت و نام‌های آن
۷۳۹. تجسم عمل
۷۴۰. تناسخ
۷۴۱. اشراط الساعه
۷۴۲. آخر الزمان
۷۴۳. توبه
۷۴۴. آجال
۷۴۵. ارزاق
۷۴۶. صراط
۷۴۷. حساب و میران
۷۴۸. بهشتان و دوزخیان
۷۴۹. نامه اعمال
۷۵۰. ثواب و عقاب
۷۵۱. اعراف
۷۵۲. حشر (و نشر و بعثت)
۷۵۳. نوح صور
۷۵۴. لقاء